

Summary

Olha Andriyko, Tetiana Korneva. The current state and main directions of improving customs control in Ukraine.

The article highlights the theoretical aspects of the organization of state control and customs control in the field of customs. The current state of customs control and its legal regulation are analyzed, which allowed us to conclude that the reorganization of customs authorities in 2012–2019 was carried out without appropriate scientific justification, the study of European experience and the consideration of national legislation and customs practice. The main tasks and functions of customs control during the movement of goods across the customs border of Ukraine by subjects of foreign economic activity are determined. It is proposed to review and prioritize the implementation of the basic functions of customs control, based on the interests of national security. The forms of customs control are analyzed. The practice of implementing post-customs control as a form of control, which is used by the administrations of European countries, is examined through the prism of the stages: previous, current and subsequent control. The main tasks and functions of customs control during the movement of goods across the customs border of Ukraine by subjects of foreign economic activity are determined. It is proposed to review and prioritize the implementation of the basic functions of customs control, based on the interests of national security. The forms of customs control are analyzed. The practice of implementing post-customs control as a form of control, which is used by the administrations of European countries, is examined through the prism of the stages: previous, current and subsequent control. The necessity of consolidating the efforts of the customs service, government and the public to create truly partnerships between the customs authorities and the business community with the aim of achieving a balance of interest of people who move goods across the customs border of Ukraine, overcoming “sulfur” and “black” schemes is noted. Important steps were noted regarding the implementation of best international practices in the activities of customs authorities. Directions are proposed for improving the legal regulation of customs control by introducing into the Customs Code and clearly defining the priority tasks of customs authorities, and their compliance with European standards. The necessity of adopting a new law “On the Customs Tariff of Ukraine” is substantiated.

Key words: state control, customs, customs control, customs authorities, customs control functions.

DOI: 10.36695/2219-5521.4.2019.18

УДК 336.226.11

О.В. ГЕДЗЮК

*Олена Вікторівна Гедзюк, кандидат юридичних наук, асистент кафедри юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

ORCID: 0000-0001-6688-3836

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ САМОЗАЙНЯТИХ ОСІБ – АДВОКАТІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ СПЛАТИ ЄСВ

Постановка проблеми. Адвокатська діяльність є незалежною професійною діяльністю адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту. Із запровадженням в Україні адвокатської монополії кількість юристів, які виявили бажання долучитися до адвокатського корпусу, значно зросла. Не зважаючи на Висновок Конституційного Суду України від 31 жовтня 2019 р. № 4-в/2019¹, яким було визнано законопроект про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) таким, що відповідає вимогам ст. ст. 157 та 158 Конституції України, професійний інститут надання правової допомоги громадянам у судах продовжує зростати. Одним із важливих питань, що постають перед адвокатом, є оподаткування його діяльності. Із врахуванням того, що існують дискусійні питання в оподаткуванні адвокатської діяльності, вважаємо, що ця тема заслуговує окремого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Приділено увагу нормам Податкового кодексу України², Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування»³, Порядку обліку платників податків і зборів⁴, актам контролюючих органів та судовим рішенням.

Формулювання мети статті. Виходячи із постановленої проблематики, здійснити аналіз чинного нормативно-правового регулювання та правозастосовну практику оподаткування індивідуальної адвокатської діяльності.

Виклад основного матеріалу. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначає правові засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні. Адвокатом може бути фізична особа, яка має повну вищу юридичну освіту, володіє державною мовою, має стаж роботи в галузі права не менше двох років, склала кваліфікаційний іспит, пройшла стажування (крім випадків, встановлених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»), склала присягу адвоката України та отримала свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Згідно із ч. 1 ст. 13 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально, є самозайнятою особою.

© О.В. Гедзюк, 2019

* *Olena Hedziuk, Ph.D. in Law, Assistance lecturer of Taras Shevchenko National University of Kyiv*

Відповідно до пп. 14.1.226. п. 14.1. ст. 14 Податкового кодексу України самозайнята особа – платник податку, який є фізичною особою – підприємцем або провадить незалежну професійну діяльність за умови, що така особа не є працівником в межах такої підприємницької чи незалежної професійної діяльності.

Незалежна професійна діяльність – участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, приватних виконавців, адвокатів, арбітражних керуючих, аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою – підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.

Для цілей оподаткування адвокат, який здійснює діяльність індивідуально є самозайнятою особою, а саме особою, яка здійснює незалежну професійну діяльність.

Податковий облік. Особи, які мають намір здійснювати незалежну професійну діяльність, зобов'язані стати на облік у контролюючих органах за місцем свого постійного проживання як самозайняті особи та отримати довідку про взяття на облік. Це питання регулюється главою 6 Податкового кодексу України, а також Порядком обліку платників податків і зборів, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 р. № 1588.

Для взяття на облік фізична особа, яка має намір провадити незалежну професійну діяльність, у строк 10 календарних днів після державної реєстрації незалежної професійної діяльності та отримання свідоцтва, зобов'язана подати до контролюючого органу за місцем свого постійного проживання: заяву за формою № 5-ОПП; копію свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю. Фізичній особі, яка провадить незалежну професійну діяльність, видається довідка про взяття на облік платника податків.

Відповідно до положень ч. 4 п. 6.7 Розділу VI Порядку обліку платників податків і зборів, якщо фізична особа зареєстрована як підприємець та при цьому така особа провадить незалежну професійну діяльність, така фізична особа обліковується у контролюючих органах як фізична особа – підприємець з ознакою провадження незалежної професійної діяльності. У такому разі фізична особа зобов'язана подати до контролюючого органу за місцем свого постійного проживання заяву за формою № 5-ОПП з позначкою «Зміни» та копію документа, що підтверджує право фізичної особи на провадження незалежної професійної діяльності.

Таким чином, якщо особа вже зареєстрована як фізична особа – підприємець, вона не має ставати вдруге на податковий облік, а лише повідомити про зміни.

Оподаткування. Розділ IV Податкового кодексу України регулює оподаткування доходів фізичних осіб. Стаття 178 ПК України встановлює порядок оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність.

Доходи громадян, отримані протягом календарного року від провадження незалежної професійної діяльності, оподатковуються податком на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) за ставкою 18 %. Оподатковуваним доходом вважається *сукупний чистий дохід*, тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження незалежної професійної діяльності. Варто звернути увагу, що у разі неотримання довідки про взяття на облік особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат.

Відповідно до наказу ДПС України від 24 грудня 2012 р. № 1185 «Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо деяких питань оподаткування фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність (приватних нотаріусів, адвокатів)»⁵ при визначенні сукупного чистого доходу фізичних осіб, які здійснюють незалежну адвокатську діяльність, доцільно враховувати витрати, пов'язані з організацією такої діяльності. До витрат адвоката можуть бути віднесені, зокрема, орендна плата за користування приміщенням; технічне забезпечення діяльності робочого місця адвоката та його обслуговування; обслуговування технічного обладнання; витрати на виготовлення печаток та штампів; сплата щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування; відкриття рахунків у банках та їх розрахунково-касове обслуговування; оплата праці та обов'язкові нарахування на фонд оплати праці помічників; проходження підвищення кваліфікації адвокатом; витрати на збирання доказів; витрати на користування електронною базою законодавства; витрати на підключення та користування мережею Інтернет; виготовлення бланків (у тому числі ордерів); придбання канцелярського приладдя; сплата адвокатами внесків до Пенсійного фонду України; програмне забезпечення; поштові та кур'єрські послуги; витрати на послуги телекомунікаційного зв'язку, електронні цифрові підписи.

На практиці трапляються випадки, коли податкові органи із посиланням на вищезгадану Узагальнюючу податкову консультацію обґрунтовують відсутність права у адвоката щодо врахування інших витрат з метою оподаткування. Наприклад, витрати на рекламу. Верховний Суд у постанові від 15 серпня 2019 р., справа № 816/341/16, зазначив, що Узагальнююча податкова консультація, затверджена наказом ДПС України від 24 грудня 2012 р. № 1185, є роз'ясненням норм податкового законодавства й має рекомендаційний характер; до того ж, наведений у ній перелік витрат не є вичерпним, що свідчить про можливе віднесення до витрат незалежної професійної діяльності й інших витрат, якщо вони підтверджують належність та необхідність для провадження такої діяльності⁶.

Фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зобов'язані вести облік доходів і витрат від такої діяльності. Наказом Міністерства доходів і зборів України від 16 вересня 2013 р. № 481 затверджено Книгу обліку доходів і витрат, яку ведуть фізичні особи – підприємці, крім осіб, які обрали

спрощену систему оподаткування, і фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність. Остаточний розрахунок ПДФО за звітний податковий рік здійснюється платником самостійно згідно з даними, зазначеними в податковій декларації, яка подається за результатами звітного року до 1 травня наступного за звітним роком.

Крім ПДФО, адвокати, які здійснюють незалежну професійну діяльність, також сплачують *військовий збір* у розмірі 1,5 % сукупного чистого доходу. Це питання регулюється п. 16-1 підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України.

Адвокати, як особи, які провадять незалежну професійну діяльність, відповідно до п. 5 частини першої ст. 4 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон України № 2464-VI) є *платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування* (далі – ЄСВ або єдиний внесок).

Правовідносини щодо обліку платників єдиного внеску врегульовано ст. 5 Закону України № 2464-VI та розділом III Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 24 листопада 2014 р. № 1162.

Розглянемо ситуацію з ЄСВ, коли особа здійснює адвокатську діяльність та зареєстрована як фізична особа – підприємець. Позиція податкових органів така: платник має сплачувати ЄСВ двічі. У Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі⁷ Інформаційно-довідковим департаментом ДПС надано відповідь на питання, яким чином сплачують єдиний внесок ФОП, які одночасно провадять незалежну професійну діяльність. Так, фіскали зазначили: якщо фізичні особи – підприємці одночасно провадять незалежну професійну діяльність, то вони сплачують єдиний внесок у розмірі 22 % бази нарахування, визначеної ст. 7 Закону України № 2464-VI, як фізичні особи – підприємці та як особи, які провадять незалежну професійну діяльність. Також, наприклад, в індивідуальній податковій консультації ДФС від 03 квітня 2019 р. № 1415/Б/99-99-13-02-03-14/ПК⁸ контролюючі органи зазначили, що особи, які перебувають на обліку в податкових органах як фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку, а також здійснюють незалежну професійну діяльність як адвокати, мають платити двічі ЄСВ як для платника, який провадить незалежну професійну діяльність та для фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку.

Звернемось до судової практики. Суд у постанові від 31 січня 2019 р. у справі № 815/2618/18⁹ зазначає, що доходи, отримані від здійснення такої діяльності, підлягають оподаткування згідно зі ст. 178 Податкового кодексу України лише у випадку, якщо така особа не зареєстрована як фізична особа – підприємець. Необхідність подачі окремих звітів щодо сум нарахованого ЄСВ виникає лише у разі, якщо особа, яка провадить незалежну професійну діяльність та одночасно є фізичною особою – підприємцем, здійснює відмінні види діяльності. Позивач, здійснюючи підприємницьку діяльність за кодом КВЕД 69.10 – діяльність у сфері права та адвокатську діяльність, займається одним і тим же видом підприємницької діяльності, і у нього не виникає обов'язку подання звітності як особи, що провадить незалежну професійну діяльність, адже у такому випадку буде мати місце подвійний облік ідентичної господарської діяльності, а відповідно – і подвійне оподаткування, що суперечить принципам податкового законодавства¹⁰.

У рішенні від 04 лютого 2019 р. у справі № 120/4288/18-а¹¹ Вінницький окружний адміністративний суд зазначив, що законодавець розмежовує фізичних осіб – підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність. При цьому порядок обліку та сплати ЄСВ фізичними особами – підприємцями з ознакою провадження незалежної професійної діяльності Законом України № 2464-VI не передбачений. Суд дійшов висновку, що позивач, перебуваючи на податковому обліку, як фізична особа – підприємець на спрощеній системі оподаткування, повинен перебувати на податковому обліку як фізична особа – підприємець з ознакою провадження незалежної професійної діяльності, вести єдиний податковий облік та сплату податків саме як фізична особа – підприємець 2 групи єдиного податку із зареєстрованими видами діяльності. Аналогічна правова позиція викладена у постанові Вишого адміністративного суду України від 21 січня 2016 р. у справі № К/800/44702/14.

Третій апеляційний адміністративний суд у постанові від 20 листопада 2019 р. у справі № 280/1158/19¹² також став на бік позивача та зазначив про неправомірну позицію контролюючого органу, яка стала підставою для прийняття оскаржуваних у справі рішень та яка фактично зводиться до того, що у позивача наявний обов'язок нараховувати та сплачувати ЄСВ окремо як ФОП та окремо як самозайнята особа – адвокат з огляду на те, що він має статус фізичної особи – підприємця з ознакою провадження незалежної професійної діяльності.

Верховний Суд у своєму Рішенні¹³ від 02 вересня 2019 р. (справа № 520/3939/19) зазначив, що приписи п. 16 Порядку № 435 про обов'язок формування та подання звіту фізичною особою – підприємцем, яка має ознаку незалежної професійної діяльності, не відповідають положенням п.п. 4 та 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464-VI. Суд констатує наявність колізії між приписами нормативно-правових актів різної юридичної сили – невідповідність між приписами закону та положеннями підзаконного нормативно-правового акта. За правилом колізійного принципу «*lex superior derogate legi inferiori*» нормативний акт вищої юридичної сили має пріоритет над нормативним актом нижчої юридичної сили.

Висновки. На практиці виникають спірні відносини між контролюючими органами та самозайнятими особами – адвокатами, з огляду на позицію податкових органів про наявність у адвокатів обов'язку нараховувати та сплачувати ЄСВ окремо як ФОП та окремо як самозайнята особа – адвокат. Суди підтримують платників податків, а роз'яснення податкових органів залишаються незмінними.

З метою уникнення подвійного оподаткування та забезпечення реалізації принципів податкового законодавства, на наше переконання, це питання потребує уваги з боку податкових органів та актуального аналізу обставини, що свідчать про неоднозначність окремих норм податкового законодавства.

¹ Висновок Конституційного Суду України від 31 жовтня 2019 року № 4-в/2019 у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) (реєстр. № 1013) вимогам статей 157 і 158 Конституції України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/dokument/4-v2019> (дата звернення: 27.12.2019).

² Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 27.12.2019).

³ Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (дата звернення: 27.12.2019).

⁴ Порядок обліку платників податків і зборів, затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1588. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1562-11> (дата звернення: 27.12.2019).

⁵ Узагальнююча податкова консультація щодо деяких питань оподаткування фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність (приватних нотаріусів, адвокатів), яка затверджена наказом ДПС України від 24.12.2012 р. № 1185. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/nakazi/62191.html> (дата звернення: 27.12.2019).

⁶ Постанова Верховного Суду від 15 серпня 2019 року, справа № 816/341/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83692112> (дата звернення: 27.12.2019).

⁷ Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс, Інформаційно-довідковий департамент ДПС. URL: <http://zir.tax.gov.ua/> (дата звернення: 27.12.2019).

⁸ Податкова консультація від 03.04.2019 р. № 1415/Б/99-99-13-02-03-14/ІПК. URL: <https://news.dtki.ua/files/NikoNews/IPK1415.pdf> (дата звернення: 27.12.2019).

⁹ Постанова П'ятого апеляційного адміністративного суду по справі № 815/2618/18 від 31 січня 2019 р. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79590055> (дата звернення: 27.12.2019).

¹⁰ Там само.

¹¹ Рішення Вінницького окружного адміністративного суду від 04 лютого 2019 р. у справі № 120/4288/18-а. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79779651> (дата звернення: 27.12.2019).

¹² Постанова Третього апеляційного адміністративного суду від 20 листопада 2019 року у справі № 280/1158/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85802997> (дата звернення: 27.12.2019).

¹³ Рішення Верховного Суду від 02 вересня 2019 року у справі № 520/3939/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/84077152> (дата звернення: 27.12.2019).

References:

Vysnovok Konstytutsijnoho Sudu Ukrainy vid 31 zhovtnia 2019 roku № 4-v/2019 u spravi za konstytutsijnym zvernenniam Verkhovnoi Rady Ukrainy pro nadannia vysnovku schodo vidpovidnosti zakonoproektu pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (schodo skasuvannia advokats'koi monopolii) (reiestr. № 1013) vymoham statej 157 i 158 Konstytutsii Ukrainy. URL: <http://www.ccu.gov.ua/dokument/4-v2019> [in Ukrainian].

Podatkovyj kodeks Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [in Ukrainian].

Zakon Ukrainy «Pro zbir ta oblik iedynoho vnesku na zahal'noobov'iazkove derzhavne sotsial'ne strakhuvannia». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> [in Ukrainian].

Poriadok obliku platnykiv podatkiv i zboriv, zatverdzhenyj Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 09.12.2011 № 1588. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1562-11> [in Ukrainian].

Postanova Verkhovnoho Sudu vid 15 serpnia 2019 roku, sprava № 816/341/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83692112> [in Ukrainian].

Uzahal'niucha podatkova konsul'tatsiia schodo deiakykh pytan' opodatkuvannia fizychnykh osib, iaki provadiat' nezalezhnu profesijnu diial'nist' (pryvatnykh notariusiv, advokativ), iaka zatverdzhena nakaz DPS Ukrainy vid 24.12.2012 № 1185. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/nakazi/62191.html> [in Ukrainian].

Fizychna osoba, iaka zdijnsniue nezalezhnu advokats'ku diial'nist', ne mozhe obraty sproschenu systemu opodatkuvannia u mezhakh takoi diial'nosti. URL: <http://if.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/288340.html> [in Ukrainian].

Zahal'nodostupnyj informatsijno-dovidkovyj resurs, Informatsijno dovidkovyj departament DPS. URL: <http://zir.tax.gov.ua/> [in Ukrainian].

Postanova P'iatoho apeliatsijnoho administratyvnoho sudu u spravi № 815/2618/18 vid 31 sichnia 2019 r. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79590055> [in Ukrainian].

Podatkova konsul'tatsiia vid 03.04.2019 r. № 1415/Б/99-99-13-02-03-14/ІПК. URL: <https://news.dtki.ua/files/NikoNews/IPK1415.pdf> [in Ukrainian].

Rishennia Vinnyts'koho okruzhnoho administratyvnoho sudu vid 04 liutoho 2019 r. u spravi № 120/4288/18-а. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79779651> [in Ukrainian].

Postanova Tret'oho apeliatsijnoho administratyvnoho sudu vid 20 lystopada 2019 roku u spravi № 280/1158/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85802997> [in Ukrainian].

Rishennia Verkhovnoho Sudu vid 02.09.2019 u spravi № 520/3939/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/84077152> [in Ukrainian].

Резюме

Гедзюк О.В. Оподаткування доходів самозайнятих осіб – адвокатів та особливості сплати ЄСВ.

У статті проаналізовано правове регулювання оподаткування доходів самозайнятих осіб – адвокатів. Окреслено податкові платежі, які повинен сплачувати адвокат, здійснюючи незалежну професійну діяльність. Досліджено норми Податкового кодексу України, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Закону України «Про збір та облік єдиного внеску».

ку на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», підзаконні нормативно-правові акти, акти податкових органів та судову практику. Виокремлено дискусійні питання у правозастосуванні норм податкового законодавства, а саме: питання врахування витрат у визначенні оподаткованого доходу з метою оподаткування доходу отриманого адвокатом, а також питання сплати податкових платежів у разі поєднання здійснення підприємницької діяльності та незалежної професійної діяльності.

Ключові слова: оподаткування, незалежна професійна діяльність, адвокат, фізична особа-підприємець, податок на доходи фізичних осіб, єдиний податок, єдиний соціальний внесок, військовий збір, дохід.

Резюме

Гедзюк Е.В. Налогообложение доходов самозанятых лиц – адвокатов и особенности уплаты ЕСВ.

В статье проанализированы правовое регулирование налогообложения доходов самозанятых лиц – адвокатов. Определены налоговые платежи, которые должен платить адвокат, осуществляющий независимую профессиональную деятельность. Исследованы нормы Налогового кодекса Украины, Закона Украины «Об адвокатуре и адвокатской деятельности», Закона Украины «О сборе и учете единого взноса на общеобязательное государственное социальное страхование», подзаконные нормативно-правовые акты, акты налоговых органов и судебную практику. Выделены дискуссионные вопросы в правоприменении норм налогового законодательства, а именно: вопросы учета затрат в определении налогооблагаемого дохода адвоката, а также вопросы уплаты налоговых платежей в случае совмещения предпринимательской деятельности и независимой профессиональной деятельности.

Ключевые слова: налогообложение, независимая профессиональная деятельность, адвокат, физическое лицо-предприниматель, налог на доходы физических лиц, единый налог, единый социальный взнос, военный сбор, доход.

Summary

Olena Hedziuk. Income taxation of self-employed attorney and peculiarities of single social contribution payment.

The paper is designed to present the legal regulation of income taxation of self-employed attorney. For tax purposes, the attorney who carries out the activity is an individually self-employed person, namely, a person who pursues an independent professional activity.

An individual who intends to pursue independent professional activity is obliged to register with the supervisory authorities at their place of residence as self-employed persons. If a person is registered as an entrepreneur and at the same time this person carries out an independent professional activity, such an individual is accounted for the controlling bodies as an entrepreneur with a sign of pursuing the independent professional activity.

Income received during the calendar year from conducting independent professional activity is taxed on the personal income tax at the rate of 18%. Taxable income is the cumulative net income, that is the difference between the income and the documented expenses required to pursue a certain type of independent professional activity. Individuals engaged in an independent professional activity are obliged to keep records of income and expenses from such activity.

In addition to the personal income tax, attorneys also pay a military levy and a single social contribution.

Discussion issues in the enforcement of tax law were distinguished: the issue of taking into account expenses in determining taxable income for taxation of income received by an attorney, as well as problem of payment of the single social contribution in the case of combining business activity and independent professional activity. In this situation, the tax authorities believe that the taxpayer must pay a single social contribution twice as an entrepreneur and as a person who provides independent professional activity. Courts often support taxpayers and confirm that a person should only pay a single social contribution as an entrepreneur. Tax authorities' explanations remain unchanged.

To avoid double taxation and to ensure the implementation of the principles of tax law, in our opinion, this issue needs attention from the tax authorities and an up-to-date analysis tax legislation.

Key words: taxation, independent professional activity, attorney, private entrepreneur, personal income tax, single tax, single social contribution, military levy, income.